

УДК 004.921

РОЗРОБКА КОДУ АЛГОРИТМУ ДЕКОДУВАННЯ ЗОБРАЖЕНЬ ЗАСОБАМИ АПАРАТНОЇ МОВИ VHDL

Жиданова Ю.І., Самощенко О.В.

Донецький національний технічний університет

E-mail: nato_net06@mail.ru

У даній статті розглядається методи генерації VHDL коду за допомогою спеціалізованого ПО окремих частин алгоритму декодування зображень на основі JPEG.

Загальна постановка проблеми

Алгоритм декодування на базі JPEG є не новиною. Але його виконання на апаратній частині визиває до себе інтерес. Сам алгоритм декодування є ніщо інше як зворотній алгоритм кодування JPEG. Але реалізація його полягає в декодуванні вихідного файлу з розширенням jpg. Ні для кого не секрет, що апаратне множення виконується швидше ніж програмне. А в даному випадку множення трапляється доволі часто. Тому було прийняте рішення про спробу генерування коду на апаратній мові VHDL за допомогою спеціалізованого ПО фірми Xilinx.

Постанова задач дослідження

На даному етапі задача полягає в розробці алгоритму декодера зображень на базі JPEG за допомогою апаратної мови VHDL.

Рішення задач та результати досліджень

1. Аналіз та вивчення необхідного для роботи ПО.

На початку роботи було встановлене необхідне ПО, AccelDSP, яке надає наступні можливості:

- читання та аналіз проекту MATLAB з плаваючою точкою;

- автоматичне створення еквівалентну проекту MATLAB з фіксованою точкою;
  - запуск моделювання MATLAB, щоб перевірити дизайн з фіксованою точкою;
  - створення синтезованих RTL HDL моделей та тестів для перевірки дизайну;
  - створення скриптів, які викликають інструменти, такі як HDL-симулятори, синтезатори RTL логіки та інструменти виконання Xilinx ISE.
2. Аналіз структури jpg-файлу та розробка моделі з плаваючою точкою у середовищі MATLAB.

Проаналізувавши структуру файлу формату jpg можна виявити проблемні та трудомісткі місця алгоритму декодування. Це множення на матриці дискретно-косинусного перетворення та квантування. Було прийнято рішення про реалізацію цих операцій на апаратурі – FPGA Xilinx Spartan 3e.

Розробка функції множення матриць представляє із себе основну частину синтезу апаратної моделі. За основу було взято два вектори, тому що вхідні дані повинні бути представлені у вигляді векторів. Наступний код показує м-функцію mul.m, розроблену в середовищі MATLAB.

```
function Y=mul(a,b)
m=length(b)/length(a);
n=length(a);
c=zeros(1,m);
for i=0:m-1
    c(i+1)=0;
    for j=0:n-1
        c(i+1)=c(i+1)+a(j+1)*b(i+j*m+1);
    end
end
Y=c;
End
```

Для прикладу було взято наступні вектори – $(2\ 3)$ та (1111) . Відповідно результат дорівнює – $(5,5)$.

Згідно з вимогам програмного забезпечення AccelDSP було також розроблено код скрипту `mul_script.m`, який визиває всередині себе функцію вищого рівня `mul`:

```
a=load('vector.txt');
b=load('matr.txt');
for sample_num = 1:2
    % Call to hardware function
    X=mul(a,b);
end
% Display input data
figure(1)
plot(X);
```

Як бачимо спочатку зчитуються дані із текстових файлів, а потім передаються у головну функцію обчислення матриць.

У такому вигляді модель з плаваючою точкою, реалізована в MATLAB потрапляє до AccelDSP.

Далі у цьому середовищі потрібно виставити необхідні налаштування. Потрібно вибрати тип плати (Spartan 3e), для якої буде генеруватися апаратна модель, тип кристалу (fg320) та потік (ISE).

3. Отримання результатів синтезу VHDL-коду у середовищі Xilinx ISE

В результаті моделювання отримаємо готову RTL-модель у середовищі Xilinx ISE. В наступній таблиці представлено апаратні затрати щодо виконання даної апаратної моделі (Таблиця 1).

Перед тим як перелікувати використані ресурси, приведемо коротке їх описання.

Логічні ресурси організовані в «Слайс» (slices - шари), що складаються з таблиці перекодування LUT (lookup-table), мультиплексорів, блоку булевої логіки і блоку підсумовування / віднімання з формуванням ланцюга переносу. Чотири слайси

Таблица 1 – Апаратні затрати

Використання пристроїв взагалі (оціночні значення)			[-]
Логіка використання	Використаних	Доступних	Використання
Кількість слайсів	45	4656	0%
Кількість тригерів	65	9312	0%
Кількість 4 вхідних таблиць істиності	43	9312	0%
Кількість блоків входу\ виходу	34	232	14%
Кількість таймерів	1	24	4%

утворюють конфігуруємий логічний блок CLB (configurable logic block), який є базовим елементом для створення кінцевих автоматів, комбінаційної логіки, контролерів і послідовних схем.

Таким чином кількість використаних слайсів дорівнює 45, кількість тригерів – 65, таблиць перекодування – 43, блоків входу(виходу) – 34.

На рисунку 1 показано загальний вигляд блоку.

Входи а та b – вхідні вектори, що перемножуються, ас_

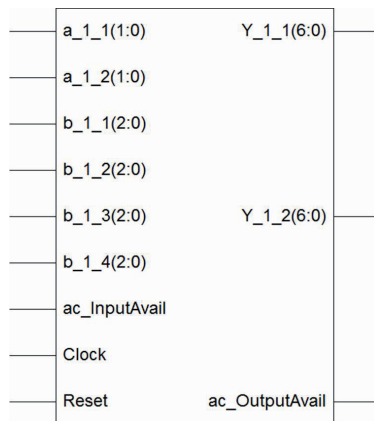

Рисунок 1 – Загальний вид апаратного модуля

InputAvail – вхід дозволу на операцію множення, Clock – такт, Reset – вхід скидання, as_OutputAvail – дозвіл на вивід результату, Y - виходи результату.

На рисунку 2 показана більш детальна схема модуля.

Результати роботи апаратного модуля можна спостерігати за наступною часовою діаграмою на рисунку 3.

Як бачимо, результат є коректним. Алгоритм роботи послідовний і це можна віднести до його основного недоліку. Множення виконується за чотири такти – чотири операції множення. Ще одним недоліком є розрядна сітка. Даний конкретний приклад виконано для конкретних чисел. Подальша задача полягає в розробленні універсальної розрядної сітки для любых вхідних даних.

Висновки

В цій статті розглянуто принцип формування моделі з плаваючою точкою у середовищі Matlab, яке перетворюється за допомогою AccelDSP у RLT-модель, яка в свою чергу синтезується у програмі Xilinx ISE, де і отримуються необхідні результати та часові діаграми. Подальша робота буде заключатися в реалізації повного алгоритму декодування зображень з використанням безпосередньо

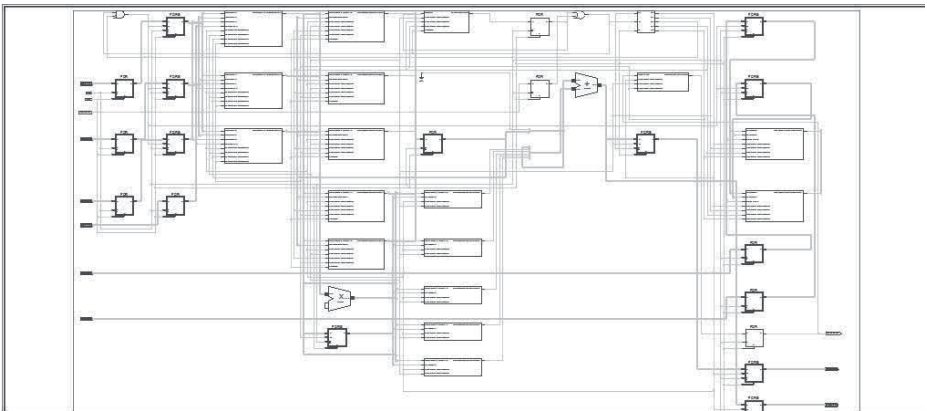

Рисунок 2 – Детальніша схема модуля

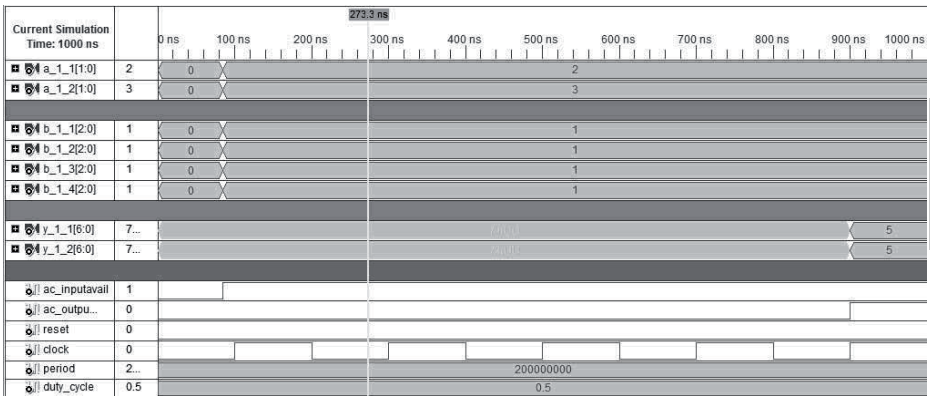

Рисунок 3 – Часова діаграма результатів множення векторів

відлагоджувальної плати.

Література

- [1] AccelDSP Synthesis Tool. Офіційна документація по програмному забезпеченню - [електронний ресурс] - <http://www.xilinx.com/tools/acceldsp.htm>.
- [2] Декодування JPEG для чайників - [електронний ресурс] - <http://habrahabr.ru/blogs/algorithm/102521/>.
- [3] XtremeDSP Solutions Selection Guide - офіційне введення в організацію блоків DSP на FPGA
- [4] Бибило П.Н. Основы языка VHDL- М: Солон-Р, 2002 г. - 224 с.: ил.
- [5] Алгоритм JPEG - [електронний ресурс] - <http://www.univer.omsk.su/omsk/Edu/infpro/1/jpeg/algcz2.htm>
- [6] Языки проектирования на ПЛИС - [електронний ресурс] - <http://electronix.ru/forum/lofiversion/index.php/t62828.html>
- [7] Консультативний центр Matlab - [електронний ресурс] - <http://matlab.exponenta.ru/matlab/default.php>